

Vår Fuglefauna 1982, 5e jaargang nr.2 (Norsk Ornitologisk Forening)
ISSN 0332-5601

Dit nummer van dit, nog tamelijk jonge, tijdschrift is nagenoeg geheel gewijd aan de olie-problematiek. De artikelen zijn helaas in het Noors maar vrijwel alle zijn ze voorzien van een (soms uiterst beknopte) engelse samenvatting. Een greep uit de inhoud:

- "Olje og Sjøfugl - truer oljevirkksomheten nord for 62°N Sjøfuglene?"
(Oil and Seabirds - Does the oil-activity North of 62°N threaten Norways seabirds?)

Rob Barret, Tromsø Museum, Tromsø

Het belang van de Noorse kust voor de miljoenen broedende zeevogels wordt aangestipt, maar ook het belang van de ijs-vrije fjorden, waar duizenden zeevogels en zeeëenden de winter doorbrengen, en de andere fjorden, belangrijke ruiplaatsen voor eenden in de nazomer en herfst, wordt aangegeven. Al deze gebieden lijken bedreigd te worden door een uitbreiding van de activiteiten aan oliewinning voor de kust noordelijk van 62°N. Waren deze tot dusverre beperkt tot de zomermaanden ("and thus 'only' threatens the breeding populations"), nu bestaan er plannen om hiermee ook in het najaar, of zelfs het gehele jaardoor, door te gaan. De noordwaartse golfstroom langs de Noorse kust maakt ieder ongelukje op elk van de olievelden tot een potentiële bedreiging voor de grote aantallen zeevogels in Noord Noorwegen, het gehele jaar door.

- "Oljekatastrofen i Skagerrak ved årsskiftet 80/81 - omfang og undersøkelser"
(Seabird kill in the Skagerrak 1981)

Tycho Anker-Nilsen og Ole Wiggo Røstad, Zoologisk Institutt, Oslo

Een overzicht van de door de Griekse tanker 'Stylis' veroorzaakte sterfte in het Skagerrak, eind december 1980. Ongeveer 45.000 zeevogels werden dood gevonden of moesten worden afgemaakt. Voornaamste soorten: Zeekoet *Uria aalge* (60 %), Kleine Alk *Alle alle* (12½ %), Eiderende *Somateria mollissima* (11 %), Alk *Alca torda* (9½ %) en Drieteenmeeuw *Rissa tridactyla* (4 %) (overige soorten 3 %). Bij het Zoologisch Museum in Oslo werden 1500 kadavers binnengebracht. Het Britse Seabirds at Sea Team (SAST) kwam over om 756 alkachtigen aan een nader onderzoek te onderwerpen. De resultaten zijn voorlopig in dit artikel opgenomen maar de gegevens worden nog nader uitgewerkt. Een greep uit het gepubliceerde materiaal: Zeekoet, 80 % onvolwassen, Alk en Kleine Alk voornamelijk adult (65-70 %). Bij alle alkachtigen duidelijk meer vrouwtjes dan mannetjes, vrijwel alles in winterkleed (Zeekoet 5 % zomerkleed). Aandeel gebrilde Zeekoeten 5 %. Tussen de gevonden vogels slechts 50 (0.1%) geringde dieren. Zeevogels zouden op grotere schaal moeten worden geringd om beter inzicht in de bij dergelijke milieurampen betrokken populaties te krijgen.

- "Olje og sjøfugl på Helgelandskysten 1981"
(Oil and Seabirds on the coast of Helgeland)

Nils Røv, DVF Viltforskningen

Een iets minder uitgebreide bespreking van de sterfte die werd veroorzaakt door het op 25 januari 1981, 60 zeemijlen westelijk van Vega in Helgeland, Nordland, gezonken Griekse vrachtschip 'Deifovos'. Ca. 1000 ton brandstof vervuilde een gebied van 1200 km² met kleine eilandjes. Naar schatting 20-30.000 vogels kwamen om; belangrijkste soorten: Eiderende *Somateria mollissima*, Zwarte Zeekoet *Cephus grylle*,

IJseend *Clangula hyemalis* en Kleine Alk Alle alle (aandeel resp. 57, 14, 12 en 8 %).

- "Oljeskadet sjøfugl langs kysten av Rogaland og Vest-Agder januar - mars 1982"
(Oiled Seabirds along the coast of S.W. Norway, jan-march 1982)

Ingvar Byrkjedal, Steinar Eldøy og Erik Jacobsen

Een verslag van een aantal routine-tellingen langs de Noorse kust. Meer dan 1600 vogels werden gevonden met als belangrijkste soorten Zeekoet *Uria aalge*, Bidereend *Somateria mollissima* en Kleine Alk Alle alle

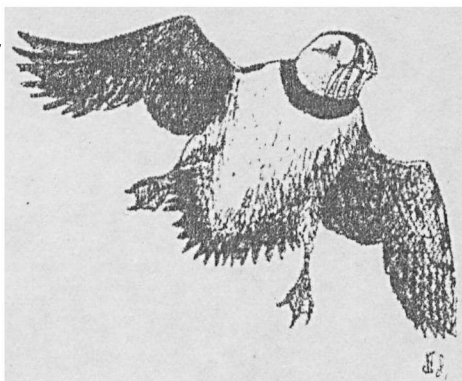
- "Sjøfuglkatastrofen i Varanger-fjorden - en forklaring og vurdering"
(Seabird kill in Varangerfjord 1979)

Rob Barret, Tromsø Museum, Tromsø

Maart 1979 kwamen 10-20.000 zeevogels om in de Varangerfjord als gevolg van een kleine olielozing. In meer dan 90 % van de gevallen ging het om de Dikbekzeekoet *Uria lomvia*, vermoedelijk afkomstig van de enorme kolonies in de Barentz Zee, Nova Zembla. De sterfte zal, naar verwachting van de auteur, niet merkbaar zijn in de populatie van deze soort.

Daarnaast een aantal korte artikelen, meest van meer algemene strekking:

- Oilspill fails to kill thousands of seabirds (R.Barret)
- Impressions from oil clean up exercises in the North Sea (A.O.Folkestad)
- Oil Pollution - Sources and fates (R.Barret)
- The effects of oil on marine organisms (E.Kjørsvik)
- The effect of oil on birds (A.O. Folkestad)
- Is it worth washing seabirds ? (H.Møller & J.E.Tangen)
- Cleaning oiled seabirds - is it worth it? (A.O.Folkestad)
- International conventions concerning marine pollution (M.Norderhaug)
- Protection against oil spills (A.Gjellan)
- Oil and seabirds (J.Hatling)
- The need for impact assessments: oil and seabirds (S.Myrberget & N.Røv)
- On oil pollution and seabirds (J.Soldal)

Ook dit nummer is, zoals bij dit tijdschrift gebruikelijk is, bijzonder fraai uitgevoerd. Het zal zonder twijfel een groot publiek bereiken. Ook voor Nederland zou het de moeite waard zijn een dergelijke uitgave te verzorgen. Wellicht iets om voor de nabije toekomst te overwegen.